

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Назва вищого навчального закладу

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«БОГОСЛОВ'Я»

Другого рівня вищої освіти
за спеціальністю № 041 Богослов'я
галузі знань № 04 Богослов'я
(редакція 2024 року)

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

/Р. І. Петришин/

(протокол № 5 від "1" березня 2024 р.)

Введено в дію наказом

від "1" березня 2024 р. за No 101

Чернівці
2024 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
змін до освітньо-професійної програми
(наукової / професійної)

«Богослов'я»
(найменування програми)

«РОЗРОБЛЕНО»

Робочою групою
філологічного факультету
ЧНУ ім. Юрія Федьковича

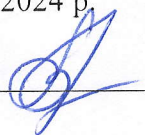
Гарант ОПП
 М. М. Лагодич

«29» січня 2024 р.

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри філософії та
культурології
ЧНУ ім. Юрія Федьковича

Протокол № 14
від «31» січня 2024 р.

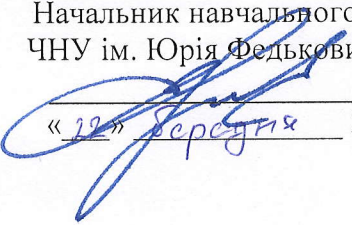
Зав. кафедрою О. В. Рупташ

«СХВАЛЕНО»

Вченою радою
філологічного факультету
Протокол № 8
від «21» лютого 2024 р.

Голова Вченої ради
філологічного факультету
 Б. І. Бунчук

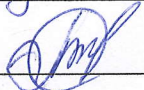
«ПОГОДЖЕНО»

Начальник навчального відділу
ЧНУ ім. Юрія Федьковича
 Я. Д. Гарабазів
«12» березня 2024 р.

«РЕКОМЕНДОВАНО»

Комісія Вченої ради з науково-методичної роботи
ЧНУ ім. Ю. Федьковича

Протокол № 9 від «22» березня 2024 р.

Голова комісії Вченої ради О. В. Мартинюк

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади, місце роботи	Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту*	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідній роботі, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Керівник проектної групи						
Лагодич Микола Миколайович – гарант ОПП	доцент кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Київська духовна семінарія, 1996 р. магістр богослов'я, Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича, 2006 р, Релігієзнавство, викладач філософсько-релігієзнавчих дисциплін	кандидат наук з богослов'я (041 – Богослов'я, „Церковна політика радянського уряду на Галичині у період 1945-65 рр"), кандидат історичних наук (09.00.11 – Релігієзнавство, «Специфіка функціонування структур Української греко-католицької та Руської православної церков у Східній Галичині в умовах радянської моделі державно-церковних відносин (1945-1965 рр.)», доцент кафедри церковної історії КПБА УПЦ КП	23	Канонічне право : навч. посіб. / Чернів. нац. ун-т [та ін.]; уклад. свящ. М. Лагодич. – Чернівці : ЧНУ, 2010. – 400 с. Лагодич М. свящ. Богослужбова практика [Текст]: навчально-методичні рекомендації / укл. свящ. М. Лагодич. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2009. – 92 с. Історія Помісних Православних Церков: навчально-методичні рекомендації. – Ч. 1 – Диптихальні Церкви / укл.: доц. прот. М. Щербань, прот. М. Марусяк, свящ. М. Лагодич. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2009. – 112 с. Лагодич М. Духовна освіта в Україні: сучасний стан і перспективи// Актуальні питання релігієзнавчої та богословської думки: Колект. монографія / За ред. В.О. Балуха. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010 – С. 229-246. Лагодич М. Приватні навчальні заклади в системі	Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова, довідка про проходження підвищення кваліфікації від 1.11.2019 р.

					неперервної релігійної освіти: регіональний досвід та специфіка / Лагодич Микола // Світоглядно-ціннісне самовизначення людини. Толерантність: соціально-сміслові варіації та євроінтеграційний контекст. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції молодих науковців (8-9 травня 2015 року). – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2015. – С. 237-257. Лагодич М. Релігійна освіта в сучасній Україні: стан, тенденції та виклики // Аксіосфера освіти: історичні тенденції та пріоритети сьогодення: колективна монографія / за ред. член-кореспондента НАПН України В. О. Балуха. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2018. – С. 197-203. Лагодич М., Гавриїл Костельник: богослов та філософ / Микола Лагодич // Філософсько-богословська спадщина мислителів XVII-XX ст.: колективна монографія. –Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2013. - С. 78-91. Лагодич М. Формування та діяльність єпархій Російської Православної Церкви у Західній Україні (1945-65 рр.) / Лагодич Микола // Українське православ'я у контексті вітчизняної історії та суспільних трансформацій (пам'яті митрополитів Василя Липківського та Іоанна (Боднарчука)): Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (27-28 листопада 2014., м. Тернопіль) / за заг. ред. д. істор. н. Е Бистрицька (гол. ред.), д. істор. н. І. Зуляк, д. філос. н. О. Саган, д. філос. н. Л. Филипович. – Тернопіль-Київ, 2014. – С.95-101. Лагодич М. М. прот. Православна періодика в повоєнній Галичині / прот. Миколай Лагодич // «Суспільні науки: історія, сучасний стан та перспективи досліджень»: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 18–19 липня 2014 року). – Львів: ГО «Львівська фундація суспільних наук», 2014. – С. 19-23.	
--	--	--	--	--	---	--

					Лагодич М. Міжконфесійний конфлікт навколо монастиря в Уйковіцах: історична ретроспектива // Міжконфесійні конфлікти у трансформаційних регіонах: історична ретроспектива та виклики сучасності. Толерантність в історичному і міжкультурному вимірах. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2016. – С. 63-70. Brodestkyi, Oleksandr; Horokholinska, Iryna; and Lahodych, Mykola (2020) "Ukraine Orthodoxy Autocephaly: Social and Value Challenges," Occasional Papers on Religion in Eastern Europe: Vol. 40 : Iss. 9 , Article 3. Лагодич М. Донікейські джерела церковного права / Микола Лагодич // Феномен релігії у творах античних та середньовічних мислителів : Колективна монографія / За ред. член-кор. НАПН України В.О. Балуха. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. – С. 78-91. Лагодич М. прот. Гомілія як сакраментальний акт: практика виголошення під час літургії / Микола Лагодич // Богословський вісник. – Чернівці, 2019. – № 19. – С. 57-61; Лагодич М. прот. Практичне поєднання сповіді та причастя: історична ретроспектива та сучасний стан / Микола Лагодич // Український православний вісник Помісна Церква. – К., 2020. – № 11(15). – С. 38-49. Лагодич М. Сакральне в культурі: євхаристичне життя християнина у період Великого посту // Феномен культури у гуманітарному дискурсі: монографія / за заг. наук. ред. проф., член-кор. НАПН України В.О. Балуха. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2020. – С. 292-309. Brodetskyi, Oleksandr; Horokholinska, Iryna; and Lahodych, Mykola (2022) "Value Vectors of the World Local Orthodox Churches Position Regarding Russia's	
--	--	--	--	--	--	--

					War Against Ukraine," Occasional Papers on Religion in Eastern Europe: Vol. 42 : Iss. 8 , Article 2. DOI: https://doi.org/10.55221/2693-2148.2385 Available at: https://digitalcommons.georgefox.edu/ree/vol42/iss8/2 Науковий керівник магістерських робіт студентів, а також підготовки тез студентами ОП «Богослов'я» до матеріалів студентської наукової конференції Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича Лагодич М. прот., Чернецький М. Стан УАПЦ після II-го Всеукраїнського Православного Церковного Собору / Микола Лагодич, Михайло Чернецький // Богословський вісник. – Чернівці, 2019. – № 19. – С. 62-78; Лагодич М. прот., Любунь А. прот. Боротьба Арсена Річинського за українізацію Православної Церкви на Волині та її автокефалію в міжвоєнний період XX ст. / Микола Лагодич, Андрій Любунь // Богословський вісник. – Чернівці, 2019. – № 20. – С. 38-49.	
Члени проектної групи						
Горохолінська Ірина Володимирівна	Доцентка кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2008 р., магістр Релігієзнавства	Докторка філософських наук, 09.00.11 – релігієзнавство та 09.00.14 – богослов'я, Дисертація «Демаркація секулярного\постсекулярного в сучасній релігійності: філософський та богословський дискурси»	15	Науково-дослідна робота за напрямком: Керівниця, головна наукова співробітниця наукової теми «Соціальна функціональність релігії в умовах масштабних небезпек: ідейно-теоретичний та практичний виміри» (2021-2023 рр. реалізації) Учасниця програми «Діалог» Центру міжрелігійного та міжконфесійного діалогу «ЛІБЕРТАС» (червень-жовтень 2021 р.) Публікації: WoS Brodestkyi, Oleksandr; Horokholinska, Iryna; and Lahodych, Mykola (2020) "Ukraine Orthodoxy	University Of Vilnius (Vilnius, Lithuania), «Moral problems of modern culture», (180-hours, 6 ECTS credits), May 26, 2021

					Autocephaly: Social and Value Challenges," <i>Occasional Papers on Religion in Eastern Europe</i>: Vol. 40 : Iss. 9 , Article 3. Available at: https://digitalcommons.georgefox.edu/ree/vol40/iss9/3 Brodetskyi, Oleksandr; Horokholinska, Iryna; and Lahodych, Mykola (2022) "Value Vectors of the World Local Orthodox Churches Position Regarding Russia's War Against Ukraine," <i>Occasional Papers on Religion in Eastern Europe</i>: Vol. 42 : Iss. 8 , Article 2. DOI: https://doi.org/10.55221/2693-2148.2385 Available at: https://digitalcommons.georgefox.edu/ree/vol42/iss8/2 Lutsan, Ihor and Horokholinska, Iryna (2022) "Clergy Social Activity During War Conditions: The Case of Western Regions of Ukraine," <i>Occasional Papers on Religion in Eastern Europe</i>: Vol. 42 : Iss. 8 , Article 4. DOI: https://doi.org/10.55221/2693-2148.2390 Available at: https://digitalcommons.georgefox.edu/ree/vol42/iss8/4 Brodestkyi, Oleksandr and Horokholinska, Iryna (2023) "The Security Dimensions of Religious Life in Ukraine: A Focus On Orthodoxy in the Cross-Border Chernivtsi Region," <i>Occasional Papers on Religion in Eastern Europe</i>: Vol. 43 : Iss. 6 , Article 5. DOI: https://doi.org/10.55221/2693-2148.2440 Available at: https://digitalcommons.georgefox.edu/ree/vol43/iss6/5 Монографії Горохолінська Ірина. Безпековий потенціал богословської освіти. Феномен безпеки: соціально-гуманітарні виміри / за заг. наук. редакцією Віталія Мудракова. Хмельницький: ФОП Мельник А.А., 2022. С. 277-291 Горохолінська І.В. Постсекулярність: богословські	
--	--	--	--	--	---	--

					та філософські інтенції сучасної релігійності. – Чернівці: Черн. нац. ун-т, 2019. – 424 с. Горохолінська І. Основні моделі функціонування релігійної освіти у Європі: соціально-політичний та аксіологічний аспекти // Аксіосфера освіти: історичні тенденції та пріоритети сьогодення : колект. монографія / за наук. ред. член-кор. НАПН України В.О. Балуха. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2018. – С. 179-187. Горохолінська І. Релігійна толерантність та релігійна віра у контексті ціннісних викликів сучасності // Суспільно-культурні трансформації етноконфесійних взаємин: історія, динаміка, тенденції : колект. монографія / за наук. ред. член-кор. НАПН України В.О. Балуха. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2017. – С.123-132. Державно-церковні відносини та форми взаємодії церков з громадянським суспільством // Світоглядно-ціннісне самовизначення людини: толерантність в історичному і міжкультурному вимірах: колект. монографія / за наук. ред. член-кор. НАПН України В.О. Балуха. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2015. – С. 170-182. Закордонні публікації (в т.ч. Index Copernicus) Горохолінська І. Секулярне/постсекулярне в контексті облаштування релігійної освіти в Європі // Власть и Общество (Теория, История, Практика). – 2019. – № 2 (50) – Тбилиси, Грузия. – С. 101-112. Горохолинская И.В. Теология в секулярной системе образования: методологические координаты трансформаций // Modern Science – Moderní věda . – 2017. – № 5. – Praha. – Česká republika, Nemoros. – С. 89-96. Українські фахові журнали (в т.ч. Index Copernicus)	
--	--	--	--	--	---	--

					Horokholinska I. Moral challenges of Ukrainian post-secular society: social and value worth of tolerance // Skhid. Analytic and informative journal. – № 3 (161). – May-June 2019. – Pp. 78-84. Горохолінська І. Церква у віртуальному просторі: місія та форми проповіді в умовах постмодерну (на прикладі ПЦУ) // Освітній дискурс. – Випуск 14 (6): Філософські науки. – К., 2019. – С. 96-107. Горохолінська І. Специфіка християнської есхатології та секулярні футурологічні візії щодо майбутнього людства та релігії // Релігія та Соціум. Міжнародний часопис. – Чернівці: Чернівецький нац. унт, 2019. – № 1-2 (33-34). – С. 133-141. Горохолінська І. Після секуляризації: візії трансформації європейських цінностей (за ідеями Івана Павла II) // Практична філософія: Науковий журнал. Випуск 1/2018. – К.: Центр практичної філософії, ПАРАПАН, 2018. – С. 123-128. Горохолінська І. Трансформація еклезіально-ціннісної свідомості сучасних християнських спільнот: діалектика секуляризації і фундаменталізації // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Гуманітарні студії» / ред. кол.: С. М. Ніколаєнко (відп. ред.) та ін. – К.: НУБіП України, 2018. – Вип. 280. – С. 140-147. Горохолінська І. Постсекулярні пошуки Бога: художні алюзії теодицеї (за твором Вільяма Пола Янга «Хижа») // Релігія та Соціум. Міжнародний часопис. – Чернівці: Чернівецький нац. унт, 2017. – № 3-4 (27-28). – С. 123-128 Горохолінська І. Раціоналізація змісту віри: досвід нового часу і тенденції глобалізації та євроінтеграції // Труди Київської Духовної Академії: богословсько-історичний збірник	
--	--	--	--	--	--	--

					Київської православної богословської академії Української Православної Церкви Київського Патріархату / ред. кол.: митр.Переяслав-Хмельницький і Білоцерківський Епіфаній (Думенко) (гол.ред.) [та ін.]. – К., 2014. – №14. – С. 171-180. Горохолінська І., Бродецький О. Етична підготовка фахівців у закладах вищої освіти: ідейно-ціннісна мотивація та вимоги стандартів вищої освіти. Освітологія. № 10. 2021. С. 15-23. Бродецький О., Горохолінська І. «Русскомірні» корозії у практиках Московського патріархату. Освітній дискурс: Збірник наукових праць. № 45 (7-9). 2023. С. 130-139.	
Щербань Микола Володимирович	доцент кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Київська духовна семінарія, 1999 р. магістр богослов'я, Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича, 2006 р, Релігієзнавство, релігієзнавець, викладач філософсько-релігієзнавчих дисциплін	кандидат наук з богослов'я (041 – Богослов'я, «Церковна політика радянського уряду в Україні в 1917-1939 роках»), кандидат історичних наук (09.00.11 – Релігієзнавство, «Відносини радянської влади і Російської Православної Церкви в Україні в контексті формування тоталітарного режиму (1917-1930 рр.)»), доцент кафедри церковної історії КПБА УПЦ КП	20	Патрологія: навч. посібник. - Ч.1. - Період мужів апостольських / прот. М. Щербань. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. - 112 с. Патрологія: навч. посібник в 2-ох ч. - Ч. 2-га.: Період християнських апологетів II століття та боротьби християнської Церкви з гностицизмом / протоіерей Микола Щербань. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. - 200 с. Історія Помісних Православних Церков: навчально-методичні рекомендації. – Ч. 1 – Диптихальні Церкви / укл.: доц. прот. М. Щербань, прот. М. Марусяк, свящ. М. Лагодич. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2009. – 112 с. Щербань М. Роль Церкви у процесі формування та розбудови громадянського суспільства в Україні // Релігія і соціум. Часопис. - Чернівці: Рута, 2008. - №2, - С. 99-102. Щербань М. Роль Іоанна Златоуста в історії християнства: богословський аспект // Актуальні питання релігієзнавчої та богословської думки: Колект. монографія / За ред. В.О. Балуха. -	Volos academy for theological studies (Греція), сертифікат, тема: «Східна Православна Церква та сучасна православна теологія», 17.07.2023 р.

					Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010 - 248 с., с. 18-38. Щербань М., Глинський Я. Інституційне оформлення протестантизму на українських землях у його ранніх проявах // Суспільні детермінанти взаємодій у міжконфесійному просторі України: теорія і практика (до 500-річчя Реформації): матеріали Міжн. наук.-практ. відео-конф. 18-19 травня 2017 року / за заг. ред. проф. Докаша В.І. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, - С.175-182. Щербань М., прот. Соціальний концепт у Православ'ї: спроба філософсько-богословської рефлексії // Релігія і філософія: генеза взаємовпливів: Збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції "VI Християнські постові читання" - Львів, ЛПБА ПЦУ, 2019, - С. 66-68. Щербань М., доц. Православна культура: традиційність і догматизм на тлі актуальних виликів сьогодення // Феномен культури у гуманітарному дискурсі: Монографія / за заг. наук. ред. проф., член-кор. НАПН України Балуха В.О. - Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020, - С. 283-291. Щербань М., прот. Акредитація освітніх програм зі спеціальності 041 "Богослов'я" першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти: виклики та перспективи // Українські духовні школи: історично-інтелектуальний вимір. - Львів: ЛПБА ПЦУ, 2021, - С. 48-50.	
--	--	--	--	--	--	--

При розробці освітньо-професійної програми частково **використано** інформацію:

з освітньо-наукової програми «Богослів'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю: 041 Богослов'я галузі знань 04 Богослов'я Київської православної богословської академії (розробники – протоієрей Ярослав Романович Романчук кандидат наук із богослів'я, доцент, завідувач кафедри богослів'я та філологічних дисциплін; протоієрей Олександр

Миколайович Трофимлюк, доктор наук із богослів'я, професор, ректор; Чокалюк Святослав Михайлович, кандидат наук із богослів'я, професор, завідувач кафедри церковно-історичних і практичних дисциплін; Бакка Тамара Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри церковно-історичних і практичних дисциплін;

з освітньо-професійної програми «Богослов'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю: 041 Богослов'я галузі знань 04 Богослов'я Вищого навчального закладу «Український католицький університет» 2018 року (<https://s3.eu-central-1.amazonaws.com/ucu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/Profil-osvitnoyi-programy-Bogoslovya-spetsialnosti-041-Bogoslovya-magistr.pdf>);

з освітньо-професійної програми «Богослов'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 041 Богослов'я галузі знань 04 Богослов'я (Кваліфікація: магістр богослов'я, богослов, викладач) Приватного закладу вищої освіти «Івано-Франківська Академія Івана Золотоустого» 2022 року (<http://ifaiz.edu.ua/images/pdf/OPP-041-mahistr-2022.pdf>). Керівник групи забезпечення – Завійський Роман Петрович, гарант ОП, доктор наук з богослов'я, доцент кафедри богослов'я;

зі змін № 13 до національного класифікатора ДК 003:2010 «Класифікатор професій», затвердженого наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28.07.2010 № 327 «Про затвердження, внесення зміни та скасування нормативних документів» ([Наказ Міністерства економіки №1410, яким внесено останні зміни з 16.01.2024](#)).

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

1. митрополита Нестора (Писика А. А.) – керуючого Тернопільською єпархією ПЦУ,
голови Синодального управління взаємодії з молодіжно-патріотичними громадськими об'єднаннями ПЦУ,
заступника голови Синодальної Богословсько-літургічної комісії ПЦУ;
2. єпископа Гавриїла (Кризини Я. В.). – керуючого Рівненсько-Волинською єпархією ПЦУ,
заступника голови Синодальної комісії з питань канонізації святих,
професора,
штатного капелана.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності № 041 "Богослов'я"

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, філологічний факультет, кафедра філософії та культурології
Ступінь вищої освіти	Магістр
та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр богослов'я. Професіонал в галузі релігії.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Богослов'я» другого рівня вищої освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік і 4 місяці
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, сертифікат про акредитацію освітньої програми 2548, дійсний до 01.07.2027
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність першого (бакалаврського), ОКР спеціаліст, другого (магістерського) рівнів вищої освіти. На програму можуть вступати абітурієнти з дипломом бакалавра богослов'я на конкурсній основі за результатами фахових вступних випробувань з урахуванням середнього бала диплома бакалавра. На навчання для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти приймаються також особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, а також на основі ступеня бакалавра чи магістра, здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки), за умови успішного проходження додаткових вступних випробувань з урахуванням середнього бала диплома.
Мова(и) викладання	Українська/англійська.
Термін дії освітньої програми	2024-2028 рр.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=5449
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі богослов'я, здатних розв'язувати складні навчальні, професійні, наукові задачі та проблеми в галузі богослов'я, що передбачає дослідження та/або здійснення інновацій, із застосуванням теорій та методів богословської науки, і характеризується невизначеністю умов і вимог.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: 04 – Богослов'я. Спеціальність: 041 – Боголов'я. Об'єкт вивчення: 1. Святе Письмо в історичному процесі формування його канону, передаванні тексту й інтерпретації змісту; 2. Богословська думка в її історичному розвитку й сучасному стані в теоретичній, систематичній та практичній площинах; 3. Духовно-моральні засади, на яких ґрунтується приватна та

	публічна діяльність людини; 4. Феномен релігії, його вплив на суспільство, людину та різні сфери життя.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма, академічна. Практична підготовка до душпастирської діяльності, навчально-виховної, науково-дослідницької та адміністративно-консультативної роботи. Організація та проведення наукових досліджень у царині богослов'я, історії Церкви
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта за спеціальністю 041 Богослов'я. Набуття сучасних, актуальних, науково-верифікованих знань. Формування у студентів цілісної системи богословських знань. Поглиблене вивчення біблійного, літургійного та морального богослов'я, історії Церкви, канонічного права. Ключові слова: богослов'я, релігія, церква, релігійна ідентичність, міжрелігійний діалог, конфесія, релігійна етика, канонічний устрій.
Особливості програми	Багатопрофільна підготовка фахівців з богослов'я. ОПП є практично орієнтованою. Програма містить три основних компоненти, до яких належать: - теоретична підготовка (викладання дисциплін професійної та практичної підготовки); - практично-професійна підготовка (богослужбово-гомілетична практика та організаційно-управлінська практика в єпархіях); - науково-дослідницька підготовка (викладання дисциплін науково-дослідницького циклу, підготовка і захист магістерської роботи).
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Щодо майбутнього працевлаштування, то магістри богослов'я можуть займати низку посад у відповідності з Класифікатором професій України (ДК 003:2010 від 16.01.2024 р.): • богослов (інші викладачі закладів вищої освіти) – 2310.2; • професіонал в галузі релігії (місіонер, єпископ, священнослужитель (пастор, пресвітер, військовий священник (капелан) і т. ін.) – 2460; • допоміжний персонал релігійних організацій, який не має духовного сану (служитель (паламар, дяк, помічник капелана і т. ін.), регент, релігійний проповідник (катехит, євангеліст, благовісник, меламед, муедзин та ін.)) – 3480; • керівники релігійних громад (керівники релігійних організацій (об'єднань) (голова об'єднання (предстоятель, патріарх, верховний архієпископ, митрополит, головний рабин, верховний муфтії, старший єпископ, старший пресвітер і т. ін.)) – 1144.1; • керівники територіальних релігійних організацій (управлінь, організацій) (керівник територіального об'єднання (архієпископ, митрополит, рабин, муфтії, єпископ, шейх і т. ін.)) – 1144.2; • керівники релігійних громад (голова релігійної громади (настоятель, намісник, ігумен, парох, адміністратор, пастор, пресвітер, рабин, імам і т. ін.)) – 1144.3; • менеджер (управитель) з адміністративної діяльності – 1475.4;

	• помічники керівників (адміністративний помічник) – 3436; • помічник керівника підприємства (установи, організації) – 3436.1; • оргсекретар (асоціації, союзу, федерації) – 3431; • секретар адміністративний) – 3431; • секретар комітету (організації, підприємства, установи)) – 3431; • референт – 3436.1; • менеджер (управитель) із зв'язків з громадськістю – 1475.4; • менеджер (управитель) у соціальній сфері – 1483; • соціальний менеджер – 1483; • викладач університету та закладу вищої освіти – 2310.2; • асистент – 3439; • асистент богослова (фахівці спеціалізованої освіти та інші фахівці в галузі освіти та навчання)– 3340; • радник органів державної влади – 2419.3; • журналіст – 2451.2; • журналіст мультимедійних видань засобів масової інформації – 2451.2; • ведучий програми – 2451.2.
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Наявність висококваліфікованого професорсько-викладацького складу. Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, що охоплює такі організаційні форми: колективне та інтегративне навчання тощо; й технології навчання: пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці) і т.д. Можливість участі у Літніх школах та короткотермінових навчальних програмах; співпраця зі світовими дослідницькими та академічними центрами у ділянці богослов'я, участь у спільних проектах та програмах; поєднання теоретичного навчання з практичним виміром богослов'я через участь у літургійно-молитовному житті Університету; проходження практики на базі університету тощо.
Оцінювання	Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль. Поточний контроль включає: - тестування – така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття, їх рівень фактологічних знань; - творчі завдання – проводяться з метою формування у студентів навичок практичного спрямування, зокрема сучасного аналітичного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення; - самостійна робота – така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені

	завдання, працювати самостійно; - індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних консультативних проектів, звіти про практику, письмові есе, контрольні роботи) – здійснюється впродовж семестру з метою отримання практичних навиків та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження. <i>Підсумковий контроль</i> проводиться у формі іспиту / заліку, що спрямований на перевірку комплексності та якості знань студентів. Форми контролю: усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних робіт, доповіді на семінарських заняттях, есе; підсумкова атестація – захист випускної кваліфікаційної роботи (дипломного проекту). Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 100-бальною шкалою: А (100-90 балів) – відмінно/ зараховано; В (89-80 балів) – добре/ зараховано; С (79-70 балів) – добре/ зараховано; D (69-60 балів) – задовільно/ зараховано; Е (59-50 балів) – задовільно/ зараховано; FХ (49-35 балів) – незадовільно/ не зараховано; F (34-1 балів) – незадовільно/не зараховано.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні завдання та проблеми в галузі богослов'я у процесі навчання та професійної діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, із застосування теорій та методів богословської науки, й характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Володіння державною та іноземною мовами як усно, так і письмово за професійним спрямуванням. ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні (пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел) використовуючи інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 3. Знання і розуміння предметної області професійної діяльності. ЗК 4. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо, проявляючи толерантність та повагу до культурної різноманітності. ЗК 5. Володіння комунікативними навичками, здатність проявляти емпатію, спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань. ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 7. Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. ЗК 8. Здатність до управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах. ЗК 9. Здатність до особистісного та професійного розвитку (відповідальності за розвиток професійного знання та практик). ЗК 10. Володіння навичками критичного мислення та здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Поглиблене знання змісту книг Святого Письма, його контексту та герменевтичних методів тлумачення. ФК 2. Знання історії богословської традиції та здатність

	застосовувати його в процесі досліджень і у пошуках способів вирішення богословських питань в сучасному контексті. ФК 3. Розуміння інших культур і релігій з точки зору Святого Письма та богословської традиції. ФК.4. Здатність доносити богословські істини різним аудиторіям за допомогою різних методів, надання консультативної підтримки здобувачам вищої освіти. ФК 5. Здатність визначати взаємозв'язок між богослов'ям та іншими галузями знань. ФК 6. Вміння розрізняти першорядні й другорядні богословські питання у контексті міжконфесійного та міжпредметного діалогу. ФК 7. Здатність усвідомлювати та критично оцінювати свою національно-культурну спадщину, її цінності та контекст з точки зору богословської традиції. ФК 8. Вміння оцінити свої здібності та можливості в академічній і прикладній діяльності в процесі застосування результатів досліджень у сфері практичного богослов'я, в церковному та соціальному контексті. ФК 9. Відкритість та конструктивне сприйняття критики і готовність до подальшого особистісного, практичного та академічного розвитку. ФК 10. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати богословських досліджень з використанням сучасних методів науки, інформаційних та інноваційних технологій. ФК. 11. Здатність до організаційно-управлінської та представницько-посередницької діяльності в галузі богослов'я, здійснювати наукову та фахову експертизу, консультування осіб, підприємств, установ, організацій.
7 – Програмні результати навчання	
	1. Мати критичне розуміння основних богословських концепцій та колізій історії Церкви й методів їх осмислення у навчанні чи викладанні та/або іншій професійній діяльності. 2. Застосовувати широке знання богословської антропології та інших богословських наук у міждисциплінарних дослідженнях. 3. Відтворювати основні історичні і сучасні підходи контекстуального розуміння і застосування Святого Письма та Священного Передання. 4. Установлювати та співвідносити причинно-наслідковий зв'язок між актуальними питаннями морального богослов'я та сучасною духовно-етичною ситуацією в світі й Україні. 5. Аналізувати і оцінювати основні етапи становлення богословської традиції християнства в контексті історичних, ідейно-світоглядних, соціальних та культурних детермінант. 6. Узагальнювати причини, передумови та сучасні тенденції розвитку Православ'я в Україні в новітню добу. 7. Установлювати зв'язок і порівнювати результати досліджень в царині літургійного богослов'я та іконології. 8. Володіти і застосовувати різні загальні та спеціальні методи богословського дослідження в контексті підготовки кваліфікаційної роботи та під час інших аспектів практичної діяльності. 9. Мати здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних обґрунтованих висновків, а також знань та пояснень, до

	фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються, а також інших зацікавлених осіб. 10. Використовувати іноземні мови у професійній діяльності. 11. Приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах душпастирської практики, що потребує комплексних знань в царині літургії, історичного, практичного та морального богослов'я, місіології та права. 12. Мати здатність до наукової та управлінської діяльності, використання набутих богословських знань у міждисциплінарній професійній сфері, а також задля подальшого навчання. 13. Оцінити передбачуваний або непередбачуваний контекст на ґрунті богословської та релігійно-філософської аналітики, продемонструвати вміння і застосування богословського аналізу та осмислення для вирішення проблемного питання у пастирському служінні чи педагогічній діяльності. 14. Брати відповідальність за розвиток професійного знання і практик в науковому середовищі, надавати оцінку стратегічного розвитку релігійності та духовності в Україні та світі. 15. Вміти проектувати, планувати і проводити богословські дослідження та здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення. 16. Проводжувати професійну діяльність в релігійних чи державних інституціях застосовуючи конкретні знання щодо особливостей буття релігії в суспільстві. 17. Демонструвати здатність до аналізу основ богословської антропології й співвіднесення її засад із ідеями релігійної філософії.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Підготовка фахівців здійснюється за участі 3 докторів наук (1 з них – професор, а 2 доценти. З них одна докторка філософських наук, 09.00.11 – релігієзнавство та 09.00.14 – богослов'я), 3 кандидати наук (усі 3 – доценти, 2 з яких кандидати наук з богослов'я).
Матеріально-технічне забезпечення	Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми. Майбутні фахівці з богослов'я мають доступ до технічних можливостей облаштованого на факультеті комп'ютерного класу, аудиторій з мультимедійними проекторами та мультимедійними дошками, вільний безперебійний доступ до мережі Internet (зокрема по WI-FI через education roaming). Богослужбово-гомілетична практика здобувачів вищої освіти проходить в трьох університетських храмах, що забезпечує якісну практичну підготовку випускників за даною ОПП.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інструменти та обладнання: сучасні інформаційно-комунікативні технології, інформаційні ресурси, спеціальні програмні продукти та бази даних, що застосовуються у професійній діяльності. Модульне середовище навчання на платформі MOODLE. Поштовий сервер з доменним ім'ям @chnu.edu.ua, офіційний сайт ЗВО і його структурних підрозділів, зокрема кафедри філософії та культурології, де розміщується актуальна інформація по ОПП. Кожен ОК забезпечено навчально-методичними матеріалами,

	передусім силабусами. Перевірка на плагіат курсових робіт здобувачів здійснюється через систему Unicheck. Доступ до інформаційних ресурсів через фонди бібліотеки і зарубіжних баз даних. Задля цілісності та безперервності навчального процесу до послуг студентів освітньої програми функціонує Наукова бібліотека ЧНУ ім. Ю. Федьковича, Методичний кабінет філологічного факультету ЧНУ імені Юрія Федьковича, факультетський та кафедральний Web-сайти. Дистанційне навчання, як додаткова платформа для здобуття якісної професійної освіти, функціонує на платформі Moodle й надає змогу поглибленого вивчення тем самостійної роботи, проведення поточного та підсумкового оцінювання знань студентів.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Діють спільні навчальні проекти спільно з Київською православною богословською академією, Національним педагогічним університетом ім. М. П. Драгоманова (Київ), Українським католицьким університетом (Львів) та Національним університетом «Острозька академія» (Острог).
Міжнародна кредитна мобільність	Реалізовується згідно Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол № 6 від 30.06.2020 р.). Навчання в рамках програм академічної мобільності ERASMUS MUNDUS (6 – 10 місяців) та ERASMUS+ KA1.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Освітня програма дає можливість для навчання іноземних здобувачів вищої освіти. Для іноземних студентів передбачено можливість навчання за індивідуальним навчальним планом.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

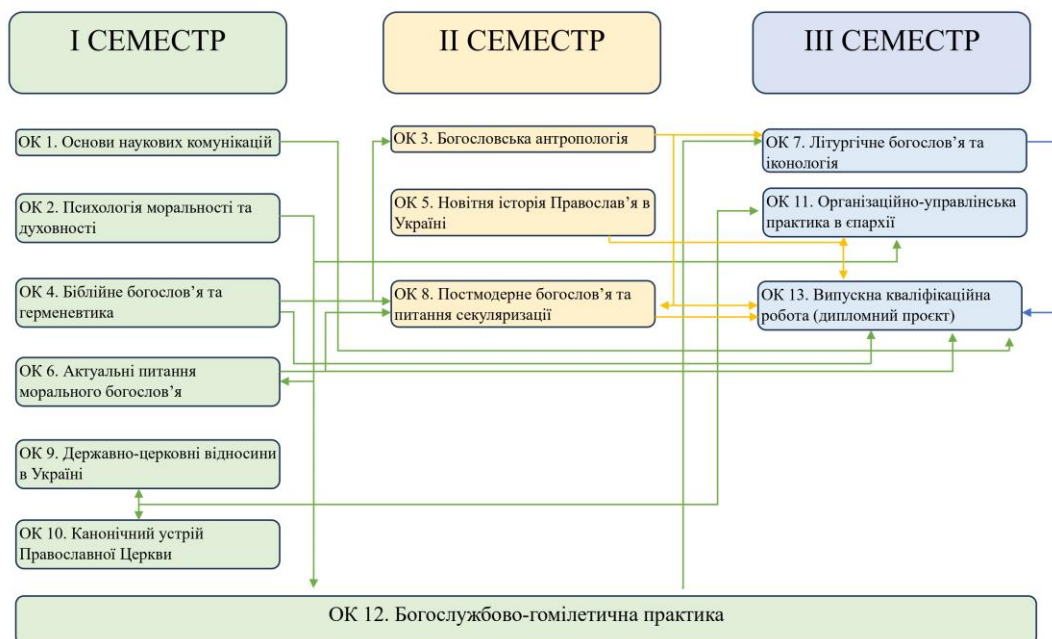
2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. Контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОПП (цикл загальної підготовки)			
ОК 1.	Основи наукових комунікацій	6	Іспит
ОК 2.	Психологія моральності та духовності	4	Іспит
Обов'язкові компоненти ОПП (цикл професійної підготовки)			
ОК 3.	Богословська антропологія	3	Іспит
ОК 4.	Біблійне богослов'я та герменевтика	7	Іспит
ОК 5.	Новітня історія Православ'я в Україні	6	Іспит
ОК 6.	Актуальні питання морального богослов'я та біоетика	4	Іспит
ОК 7.	Літургічне богослов'я та іконологія	5	Іспит
ОК 8.	Постмодерне богослов'я та питання секуляризації	3	Іспит
ОК 9.	Державно-церковні відносини в Україні	3	Залік
ОК 10.	Канонічний устрій Православної Церкви	3	Іспит
ОК 11.	Організаційно-управлінська практика в єпархії	5	Залік
ОК 12.	Богослужбово-гомілетична практика	9	Залік

ОК 13.	Випускна кваліфікаційна робота (дипломний проєкт)	8	Публічний захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		66	
Вибіркові компоненти ОПП (цикл загальної підготовки)			
ВБ	Вибіркова з кафедрального списку/ ЗУП	9	Заліки
Вибіркові компоненти ОПП (цикл професійної підготовки)			
ВБ	Вибіркова з кафедрального списку/ ЗУП	15	Заліки
ВБ*	Педагогічна (асистентська) практика*	9*	Залік*
Загальний обсяг вибірових компонент:		24	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми спеціальності № 041 «Богослов'я» проводиться у формі відкритого публічного захисту кваліфікаційної магістерської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: магістр богослов'я, професіонал в галузі релігії.

Виконання кваліфікаційної роботи та її захист перед екзаменаційною комісією є перевіркою підготовки фахівця до самостійної діяльності, його здібностей самостійно аналізувати стан проблем у богослов'ї, розробляти необхідні пропозиції. Магістерська робота – це навчальне наукове дослідження студента, яке має виключно індивідуальний характер та виконується на завершальному етапі навчання для отримання ступеня вищої освіти «магістр». Головною метою і змістом даної роботи є наукові дослідження з новітніх питань теоретичного або практичного богослов'я. Необхідно продемонструвати певний рівень наукової кваліфікації студента, його вміння здійснити науковий пошук і вирішувати чіткі питання. Випускна кваліфікаційна робота повинна містити науково обґрунтовані теоретичні результати, наукові положення та характеризуватися концептуальною єдністю змісту. Для захисту магістерської роботи обов'язково необхідні власні публікації студента у фахових виданнях, апробація результатів роботи на конференціях різного рівня. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти, або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13
ЗК 1.	+										+	+	+
ЗК 2.	+										+	+	+
ЗК 3.			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 4.		+				+					+	+	+
ЗК 5.		+									+	+	+
ЗК 6.											+	+	+
ЗК 7.	+	+									+	+	+
ЗК 8.											+	+	+
ЗК 9.		+				+					+	+	
ЗК 10	+							+	+	+	+		
ФК 1.			+	+			+						
ФК 2.			+	+		+	+	+		+			
ФК 3.			+					+	+				
ФК 4.	+	+									+	+	+
ФК 5.	+			+		+	+	+			+	+	
ФК 6.					+	+		+	+				+
ФК 7.					+				+				
ФК 8.		+									+	+	+
ФК 9.		+					+				+	+	+

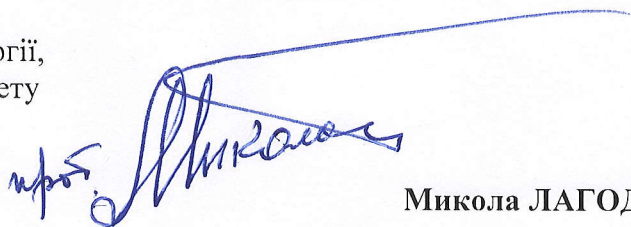
ФК 10.	+												+
ФК 11.	+										+	+	

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13
ПРН 1			+	+		+	+	+		+			+
ПРН 2	+		+			+	+	+					+
ПРН 3			+	+			+			+			+
ПРН 4		+			+	+							
ПРН 5			+	+	+	+	+	+	+	+			
ПРН 6					+				+	+	+		
ПРН 7							+					+	
ПРН 8	+										+	+	+
ПРН 9		+									+	+	+
ПРН 10	+										+		+
ПРН 11					+	+	+	+	+	+			
ПРН 12	+	+									+	+	+
ПРН 13			+	+		+					+	+	
ПРН 14	+	+							+				
ПРН 15	+										+		+
ПРН 16	+	+			+	+			+		+	+	
ПРН 17			+			+		+				+	

Гарант освітньої програми

доцент кафедри філософії та культурології,
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича,
кандидат наук з богослов'я,
кандидат історичних наук, доцент

Микола ЛАГОДИЧ